

Actueu Per Vosaltres Mateixes

Kropotkin, Piotr

1887

Continuant amb la nostra sèrie en diverses parts que commemora el centenari de la mort de Peter Kropotkin, aquest article de gener de 1887 és un dels seus assajos més coneguts, i de fet dona títol al llibre d'articles seleccionats de Freedom .

Esbós de Kropotkin en el juí celebrat a Lió en 1883, de Le Monde Illustre.

Una pregunta que ens fan sovint és: «Com organitzareu la societat futura segons els principis anarquistes?». Si la pregunta li la feren a Herr Bismarck, o a algú que creu que un grup de persones pot organitzar la societat com vulga, semblaria molt natural. Però en les oïdes d'una anarquista sona molt estrany, i l'única resposta que podem donar-li és: «No podem organitzar-vos. Dependrà de vosaltres el tipus d'organització que trieu». Si les masses continuen abrigant la idea que un govern pot fer-lo tot, i reorganitzar les relacions econòmiques (el creixement de segles) amb unes poques lleis, llavors bé podem esperar segles sencers fins que el domini del Capital siga abolit. Però si entre les classes treballadores hi ha una forta minoria d'humans que comprenen que cap govern —per dictatorials que siguin els seus poders— és capaç d'expropiar als propietaris del capital, i aquesta minoria adquirix suficient influència per a induir als obrers a aprofitar la primera oportunitat de prendre possessió de terres i mines, de ferrocarrils i fàbriques —sense prestar molta atenció a les converses de Westminster—, llavors podem esperar que sorgisca algun nou tipus d'organització en benefici de la mancomunitat.

Eixa és precisament la tasca que ens imposem. Portar als obrers i als seus amics a la convicció que han de confiar en si mateixos per a deslliurar-se de l'opressió del Capital, sense esperar que ningú faça el mateix per ells.

L'emancipació dels treballadors ha de ser un acte dels propis treballadors. Les mateixes paraules Anarco-Comunisme mostren en quina direcció va ja la societat, en la nostra opinió, i en quines línies pot deslliurar-se dels poders opressius del Capital i del Govern, i seria una tasca fàcil per a nosaltres dibuixar un esbós de societat d'acord amb aquests principis¹. Però de què serviria semblant esquema, si els qui ho escolten mai han dubtat de la possibilitat de reorganitzar-ho tot mitjançant receptes homeopàtiques des de Westminster, si mai han imaginat que ells mateixos són més poderosos que els seus representants, i si estan persuadits de que tot pot i deu ser resolt per un govern, havent la majoria dels éssers humans només d'oïr i mai actuar per si mateixos?

Una de les primeres il·lusions de les quals cal desfer-se, per tant, és la il·lusió que unes poques lleis poden modificar l'actual sistema econòmic com per encant. La primera convicció que cal adquirir és que res que no siga l'expropiació en gran escala, duta a terme pels propis treballadors, pot ser el primer pas cap a una reorganització de la nostra producció segons els principis socialistes.

De fet, si analitzem la immensa complexitat de les relacions econòmiques existents en una nació civilitzada, si tenim en compte la quantitat relativament xicoteta de veritables treballadors en este país i l'enorme nombre de paràsits que viuen sobre els seus múscles i estan interessats en el manteniment de condicions parasitàries, no podem sinó reconèixer que cap govern podrà mai emprendre la reorganització de la indústria, llevat que el Poble comence per si mateix a fer-lo prenent possessió de les mines i les fàbriques, de la terra i les cases; en resum, de totes aquelles riqueses que són el producte del seu propi treball. Només quan les masses populars estiguen disposades a començar a expropiar podrem esperar que qualsevol govern es moga en la mateixa direcció.

Segurament, no serà el Parlament actual el que prenga mai la iniciativa de desposseir als propietaris de la terra i del capital. Encara que els obrers adopten una actitud realment amenaçadora, els nostres actuals governants de classe mitjana no es faran socialistes. Primer intentaran esclafar el moviment, desorganitzar-lo, i si no l'aconsegueixen, faran el que tots els governs han fet en ocasions similars. Tractaran de guanyar temps, fins que les masses, reduïdes a una misèria encara més espantosa per la creixent depressió de la indústria, estiguen disposades a acceptar qualsevol concessió, per enganyosa que siga, abans que morir de fam als carrers.

Esperar que els obrers socialistes tinguin majoria en el Parlament és, una vegada més, tindre una il·lusió ingènua i vana. Haurem d'esperar molt abans que es cree una majoria socialista en este país. Però els milers de persones reduïdes a la inanició per les enormitats de l'actual sistema social no poden esperar, i fins i tot si pogueren, els esdeveniments es precipitaran per conflictes parcials. L'hivern passat

---

¹ El nostre germà d'armes parisenc *Le Révolté* publica ara una sèrie d'articles que mostren com una comuna, inspirada en les idees anarquistes, podria organitzar-se com una societat comunista sense govern. [Molts d'estos articles van ser posteriorment revisats i inclosos en el llibre de Kropotkin *La conquesta del pa*, publicat en 1892. (N. del Editor)]

vam veure a la totalitat d'una de les conques mineres de Bèlgica en oberta rebel·lió contra el capital². Fa uns mesos vam estar molt prop d'un esclat general d'obriers en algunes parts dels Estats Units³. I encara que la traïció d'un Regidor —el cap dels Cavallers del Treball— podia haver paralitzat l'esclat, tothom als Estats Units —fins i tot el polític més obstinat— comprén bé que en una altra ocasió un regiu pot ser impotent, especialment en presència de l'actitud provocadora de les classes mitjanes, que mai deixen en tals ocasions d'augmentar les files dels descontents i intensificar el descontent.

La Qüestió Social es plantejarà a Europa, en tota la seua immensitat, molt abans que els socialistes hagen conquistat uns quants escons en el Parlament, i així la solució de la qüestió estarà realment en mans dels propis treballadors. No tindran elecció: o intenten resoldre-la ells mateixos, o es veuran reduïts a una esclavitud pitjor que l'anterior.

Sota la influència del culte al govern, poden intentar nomenar un nou govern, en lloc del vell, que serà acomiadat, i poden confiar-li la solució de totes les dificultats. És tan simple, tan fàcil, tirar un vot en l'urna, i tornar a casa! És tan gratificant saber que hi ha algú que arreglarà els teus propis assumptes per a millor, mentres tu estàs tranquil·lament fumant la teua pipa i esperant ordes que només hauràs d'executar, no raonar sobre elles. Una manera admirable, en efecte, que els teus assumptes queden com estaven abans, fins i tot encara que els teus mandataris no t'enganyen!

La història està plena d'exemples d'aquest tipus. El poble revoltat de París en 1871 també va nomenar un govern, i va esperar que este govern —que consistia, de fet, en els revolucionaris més devots pertanyents a tots els sectors del món revolucionari, totes persones disposades a morir per l'emancipació del poble— resoldria tot per a millor.

Van fer el mateix a París en 1848, quan van triar per aclamació un Govern Provisional, i esperaven que este Govern —que també estava format per persones honrades— resolguera la qüestió social. Però sabem que espantós va ser el despertar dels proletaris de París, i sabem amb quines hecatombes d'hòmens, dones i xiquets massacrats van pagar la seua confiança.

Va haver-hi, no obstant això, una altra època, en la qual els mateixos francesos van actuar d'una altra manera. Els llauradors eren serfs abans de 1789, de fet, encara que no per llei. La terra de les seues comunes havia sigut voltada per terratinents, i havien de pagar a estos senyors tot tipus possible d'impostos, supervivències o redempcions de la servitud feudal.

Estos llauradors també van votar en 1789 i van nomenar un govern. Però en veure que este govern no responia a les seues expectatives, es van revoltar; de fet, ho van fer fins i tot abans de veure al seu govern en funcionament. Es van dirigir als terratinents i els van obligar a abdicar dels seus drets. Van cremar les cartes on estaven escrits estos drets; van cremar alguns dels castells dels nobles més odiats. I, en la nit del 4 d'agost, la noblesa de França, moguda per elevats sentiments patriòtics (segons diuen els historiadors), sentiments que van ser excitats per l'espectacle dels castells en flames, va abdicar dels seus drets per sempre.

És cert que, quatre dies després, van restablir els mateixos drets imposant una quota de rescate. Però els llauradors van tornar a rebel·lar-se. Ni tan sols van fer cas del que havia votat la Cambra. Van prendre possessió de les terres voltades i van començar a cultivar-les. No van pagar impostos de rescate. I quan les autoritats van intervindre —en nom de la llei sagrada— es van rebel·lar contra les autoritats. Es van rebel·lar —diu M. Taine— sis vegades en el curs de quatre anys, i les seues revoltes van tindre tant d'èxit que al final del quart any la Convenció —la gran Convenció, l'ideal de tots els jacobins moderns—, moguda de nou pels més alts sentiments patriòtics (els historiadors de les classes mitjanes així ho diuen), va abolir finalment tots els drets feudals, en 1793, i va ordenar cremar tots els papers relacionats amb l'època feudal.

Però el que els historiadors obliden dir és que els drets ja havien sigut abolits pels llauradors, i que la majoria dels papers que tractaven dels drets feudals ja havien sigut cremats.

---

² Referència a la revolta Valona de 1886. (N. del Editor)

³ Referència al moviment de les huit hores i les seues vagues de l'1 de maig de 1886. Els successos de Haymarket i la posterior inculpció de huit anarquistes de Chicago és l'expressió més coneguda d'esta onada vaguística. (N. del Editor)

El terrible òrgan revolucionari no va sancionar així més que el fet consumat. El feudalisme ja no existia realment; la Convenció no va fer més que pronunciar la seua oració fúnebre.

Els obrers del segle XIX probablement no incendiaran les fàbriques, però suposem que els seus modes d'acció s'assemblaran molt als dels llauradors francesos. No esperaran ordres superiors per a apoderar-se de la terra i del capital. Primer les prendran i després, ja en possessió de la terra i el capital, organitzaran el seu treball. No consideraran estes coses com a propietat privada —seria impossible en el complicat, entreteixit i interdependent estat actual de la nostra producció—. Els nacionalitzaran.

Notes d'aquesta edició:

- Traducció i edició per La Conquesta del Panda a juliol de 2025.
- Els continguts de La Biblioteca Anarquista es troben sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure descàrrega en diferents formats:
- En la mesura que oferim el nostre treball pel bé comú, creiem important crear també formes de col·laboració en la sostenibilitat d'aquest projecte autogestionari i alternatiu. Si t'agrada el nostre treball, considera fer una donació☒.

Kropotkin, Piotr
Actueu Per Vosaltres Mateixes
1887

Act For Yourselfes

Publicat originalment en anglés al gener de 1887. Recuperat de *Freedom Press Uk* en maig de 2025.
Traducció i edició per La Conquesta del Panda sota llicència CC BY-NC-SA 4.0 per a la seua lliure
descàrrega en diferents formats:

www.labibliotecaanarquista.cat